

Na osnovu odredbe člana 23. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br. 11/15.), Ustavni sud Crne Gore, na sjednici održanoj 28. decembra 2015. godine, donio je

POSLOVNIK USTAVNOG SUDA CRNE GORE

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

(1) Poslovníkom Ustavnog suda Crne Gore (u daljem tekstu: Poslovnik), pored sadržine propisane Zakonom o Ustavnom sudu Crne Gore (u daljem tekstu: Zakon), bliže se uređuje organizacija, postupak pred Ustavnim sudom Crne Gore (u daljem tekstu: Ustavni sud) i druga pitanja od značaja za rad Ustavnog suda.

(2) Riječi i pojmovi koji imaju rodno značenje, bez obzira u kojem se rodu koriste u ovom poslovniku, odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

1. Mjesto zasijedanja Ustavnog suda

Član 2.

Ustavni sud zasijeda u Podgorici, ali se sjednice Ustavnog suda, izuzetno, mogu održavati i u drugim mjestima u Crnoj Gori.

2. Upotreba državnih simbola

Član 3.

Zastava i grb Crne Gore ističu se u prostorijama Ustavnog suda, u skladu sa zakonom.

3. Pečat i štambilj

Član 4.

Ustavni sud ima pečat i štambilj, u skladu sa zakonom i aktom Ustavnog suda.

Član 5.

Ustavni sud može imati logo (znak), čiji se oblik, sadržina i način upotrebe određuju posebnim aktom Ustavnog suda.

Član 6.

(1) Predsjednik Ustavnog suda (u daljem tekstu: predsjednik) i sudije Ustavnog suda (u daljem tekstu: sudije) imaju službenu odjeću - sudijsku togu.

(2) Sudijska toga koristi se na sjednici i javnoj raspravi Ustavnog suda.

(3) Sudijska toga je u osnovi crne boje, sa tamnocrvenim plastronom, a kroj i tkanina su jedinstveni za sve sudije.

(4) Na lijevoj strani sudijske toge je zlatni vez - stilizovani detalj iz crnogorske nošnje, a toga predsjednika ima isti vez i sa desne strane.

4. Javnost rada Ustavnog suda

Član 7.

(1) Rad Ustavnog suda je javan, u skladu sa Zakonom i ovim poslovnikom.

(2) Javnost rada Ustavnog suda, pored načina propisanih Zakonom, obezbjeđuje se i:

- prisustvom predstavnika sredstava javnog informisanja na sjednici Ustavnog suda i javnim raspravama u Ustavnom sudu, osim kad postoje razlozi za isključenje javnosti (član 4. stav 3. Zakona);
- objavljivanjem ustavnosudske prakse i važnijih podataka na internet stranici Ustavnog suda (<http://www.ustavnisudcg.co.me/>);
- izdavanjem zbirke značajnijih odluka i rješenja Ustavnog suda;
- izdavanjem drugih publikacija o radu i aktivnostima Ustavnog suda i razvoju ustavnog sudstva u Crnoj Gori;
- davanjem saopštenja sredstvima javnog informisanja;
- održavanjem konferencije za predstavnike sredstava javnog informisanja;
- na druge odgovarajuće načine.

(3) Radi ostvarivanja načela javnosti, Ustavni sud može imenovati savjetnika za odnose sa javnošću.

Član 8.

(1) Akreditovani predstavnici sredstava javnog informisanja, koji prisustvuju sjednici Ustavnog suda, dužni su da čuvaju tajnost podataka o ličnosti podnosioca ustavne žalbe i drugih učesnika u ustavnosudskom postupku do objavljivanja odluke odnosno rješenja u "Službenom listu Crne Gore".

(2) Predstavnicima sredstava javnog informisanja iz stava 1. ovog člana akreditiv izdaje generalni sekretar Ustavnog suda (u daljem tekstu: generalni sekretar).

1) Isključenje javnosti

Član 9.

Javnost postupka pred Ustavnim sudom, pored slučajeva propisanih Zakonom, isključena je na sjednici o vijećanju i glasanju i stručnom sastanku sudija.

Član 10.

(1) Zabranjeno je davanje:

- podataka o sudiji izvjestiocu i savjetniku kojima je predmet raspoređen, kao i podataka koji se odnose na odlučivanje u predmetu;
 - obavještenja o sadržini prijedloga odluka, odnosno rješenja Ustavnog suda.
- (2) Nije dozvoljeno davanje obavještenja o sadržini donijetih odluka odnosno rješenja u postupku po ustavnoj žalbi prije njihovog dostavljanja učesnicima u ustavnosudskom postupku ili objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".
- (3) Postupanje zaposlenog suprotno odredbama st. 1. i 2. ovog člana smatra se težom povredom službene dužnosti.

II ORGANIZACIJA USTAVNOG SUDA

Član 11.

- (1) Ustavni sud čine predsjednik i sudije.
- (2) Ustavni sud ima Službu Ustavnog suda (u daljem tekstu: Služba).

1. Predsjednik, zamjenik predsjednika i sudije Ustavnog suda

1) Predsjednik Ustavnog suda

Član 12.

- (1) Predsjednik se bira na sjednici Ustavnog suda, u skladu sa Zakonom.
- (2) Ako nijedan od kandidata sa najvećim brojem glasova ne dobije većinu glasova svih sudija glasanje se ponavlja sve dok ne ostanu dva kandidata sa najvećim brojem glasova.
- (3) Ako nijedan od dva kandidata s najvećim brojem glasova ne dobije potreban broj glasova, glasanje se za ta dva kandidata ponavlja najviše tri puta.
- (4) Ako u tri sprovedena kruga glasanja nijedan od kandidata ne dobije potreban broj glasova, izbor se u cjelini ponavlja, što obuhvata i ponavljanje postupka predlaganja kandidata.

Član 13.

- (1) Pored prava i dužnosti utvrđenih Zakonom predsjednik:
1. se stara o očuvanju samostalnog i nezavisnog položaja Ustavnog suda;
 2. organizuje rad u Ustavnom sudu;
 3. potpisuje opšte i druge akte Ustavnog suda;
 4. donosi pojedinačne akte, u skladu sa zakonom;
 5. razmatra pritužbe stranaka na rad Ustavnog suda;
 6. odlučuje o pravima i dužnostima zaposlenih u Ustavnom sudu, u skladu sa zakonom;
 7. odobrava službena putovanja u zemlji i inostranstvu;

8. obavlja i druge poslove određene Zakonom, ovim poslovníkom i drugim aktima Ustavnog suda.

2) Zamjenik predsjednika Ustavnog suda

Član 14.

(1) Zamjenik predsjednika Ustavnog suda (u daljem tekstu: zamjenik predsjednika) bira se na Sjednici Ustavnog suda iz reda sudija, na predlog predsjednika, uz prethodnu suglasnost predloženog kandidata, javnim glasanjem, većinom glasova svih sudija, na vrijeme od tri godine.

(2) U slučaju da sudija predložen za zamjenika predsjednika ne dobije većinu glasova svih sudija, predsjednik je dužan da u roku 30 dana umjesto njega predloži drugog sudiju.

Član 15.

(1) Zamjenik predsjednika:

1. zamjenjuje predsjednika u periodu njegove odsutnosti ili spriječenosti;
2. obavlja poslove iz djelokruga poslova predsjednika za koje ga predsjednik ovlasti;
3. obavlja i druge poslove određene aktima Ustavnog suda u skladu sa Zakonom i ovim poslovníkom.

(2) U slučaju iz stava 1. tačka 1. ovog člana zamjenik predsjednika nastavlja da obavlja dužnosti sudije izvjestioca i predsjednika, odnosno člana vijeća, u punom obimu.

3) Sudija Ustavnog suda

Član 16.

Sudija Ustavnog suda (u daljem tekstu: sudija), pored prava i dužnosti utvrđenih Ustavom i Zakonom:

1. učestvuje u radu i odlučivanju na Sjednici Ustavnog suda i radnim tijelima Ustavnog suda čiji je član;
2. izvjestilac je i predlagač odluke u predmetu u kome je određen za sudiju izvjestioca;
3. učestvuje u pripremi teksta prijedloga odluke odnosno rješenja za Redakcionu komisiju u predmetima u kojima je izvjestilac;
4. predlaže da Ustavni sud po sopstvenoj inicijativi pokrene postupak za ocjenu saglasnosti zakona s Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, odnosno drugog propisa i opšteg akta s Ustavom i zakonom, što obrazlaže u pisanoj formi;
5. predlaže da Ustavni sud ponovo razmotri, odnosno preispita donijetu odluku prije njenog otpremanja učesnicima u ustavnosudskom postupku, u skladu s ovim poslovníkom;
6. daje inicijativu za razmatranje određenog ustavnopravnog pitanja i preduzimanje odgovarajućih mjera radi ekonomičnijeg odnosno djelotvornijeg rada Ustavnog suda;

7. u toku rada na predmetu predlaže Ustavnom sudu angažovanje stručnjaka iz odgovarajuće oblasti radi davanja mišljenja (član 46. stav 1. Zakona) i vodi računa o nastanku pravne praznine (član 65. Zakona);
8. stara se o očuvanju samostalnog i nezavisnog položaja Ustavnog suda;
9. obavlja i druge poslove određene ovim poslovnikom i drugim aktima Ustavnog suda.

a) Sudija izvjestilac

Član 17.

Sudija koji je zadužen i odgovoran za pravnu obradu pojedinog predmeta obavlja dužnost sudije izvjestioca za taj predmet, u skladu s ovim poslovnikom.

2. Generalni sekretar i zamjenik generalnog sekretara Ustavnog suda

Član 18.

Generalni sekretar, pored poslova propisanih Zakonom:

1. prati predmete od njihovog prispjeća u Ustavni sud do njihovog otpremanja iz Ustavnog suda;
2. stara se o nabavci osnovnih sredstava potrebnih za rad Ustavnog suda;
3. ukazuje Ustavnom sudu na primjenu Zakona, ovog poslovnika i drugih akata Ustavnog suda;
4. priprema prijedlog godišnjeg izvještaja o radu i finansijskog izvještaja Ustavnog suda;
5. priprema prijedloge opštih, pojedinačnih i drugih akata Ustavnog suda;
6. odgovara dopisom na ustavno-sudske predmete s oznakom "R";
7. omogućava uvid u spise predmeta učesnicima u postupku i drugim zainteresovanim licima, u skladu sa zakonom;
8. organizuje sastanke sa zaposlenima u Službi;
9. obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i aktima Ustavnog suda, kao i poslove po nalogu predsjednika i Ustavnog suda.

Član 19.

(1) Zamjenik generalnog sekretara Ustavnog suda (u daljem tekstu: zamjenik generalnog sekretara), zamjenjuje generalnog sekretara u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti i obavlja poslove predviđene aktom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Službi.

(2) Zamjenik generalnog sekretara, kada zamjenjuje generalnog sekretara u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti ima prava i obaveze generalnog sekretara.

3. Služba Ustavnog suda

Član 20.

(1) Službu čine generalni sekretar, zamjenik generalnog sekretara, rukovodioci organizacionih jedinica koji obavljaju stručne poslove iz nadležnosti Ustavnog suda (u daljem tekstu: rukovodioci organizacionih jedinica), ustavnosudski savjetnici, savjetnici (u daljem tekstu: savjetnik) i drugi državni službenici i namještenici.

(2) U Službi se obavljaju stručni, administrativno-stručni i opšti poslovi, za potrebe Ustavnog suda.

Član 21.

(1) U okviru Službe obrazuju se organizacione jedinice, u skladu s opštim aktom o organizaciji Ustavnog suda.

(2) Rukovodioce organizacionih jedinica iz stava 1. ovog člana postavlja i razrješava Ustavni sud, na prijedlog predsjednika.

(3) Rukovodilac organizacione jedinice iz stava 2. ovog člana rukovodi, koordinira, supotpisuje prijedloge odluka i rješenja i odgovoran je za kvalitetno i ažurno obavljanje poslova iz nadležnosti organizacione jedinice.

(4) Rukovodilac organizacione jedinice iz stava 3. ovog člana, zbog značaja poslova i odgovornosti ima pravo na uvećanje zarade, koje će se utvrditi aktom Ustavnog suda, saglasno odredbi člana 29. stav 3. Zakona.

Član 22.

(1) Ustavni sud bira generalnog sekretara i zamjenika generalnog sekretara u skladu sa Zakonom.

(2) Generalni sekretar, zamjenik generalnog sekretara, savjetnik i pripravnik u Ustavnom sudu (u daljem tekstu: pripravnik), primaju se u radni odnos u Ustavnom sudu na osnovu javnog oglasa, u skladu sa zakonom, ovim poslovnikom i opštim aktima Ustavnog suda.

1) Posebne odgovornosti savjetnika

Član 23.

(1) Savjetnik izrađuje prijedlog odluke, odnosno rješenja prema uputstvima sudije izvjestioca, a odgovoran je za pravno-tehničku pripremu i obradu raspoređenog ustavnosudskog predmeta.

(2) Pri obradi predmeta, savjetnik je dužan da uvažava i primjenjuje relevantnu praksu i pravne stavove Ustavnog suda u predmetima iste ili slične prirode, kao i praksu Evropskog suda za ljudska prava.

(3) Savjetnik svojeručno potpisuje izrađeni prijedlog odluke, odnosno rješenja u čijoj je pripremi i obradi učestvovao i odgovoran je za njegov sadržaj i urednost.

(4) Savjetnik mjesečno generalnom sekretaru podnosi izvještaj o svom radu.

2) Pripravnik

Član 24.

- (1) Za pripravnika može se zaposliti lice koje je završilo pravni fakultet (visoko obrazovanje u obimu od 240 CSPK kredita, VII1-nivo kvalifikacije obrazovanja) i koje ispunjava opšte uslove za rad u državnim organima, na vrijeme od dvije godine.
- (2) Obuka pripravnika vrši se u skladu sa posebnim programom koji donosi predsjednik suda, na predlog generalnog sekretara.
- (3) Ako se pripravnik, po ocjeni predsjednika suda, sudije ili rukovodioca organizacione jedinice, u toku obuke naročito istakao, može mu se produžiti rad i nakon isteka pripravničkog staža za još jednu godinu, pod uslovom da položi pravosudni ispit u roku od tri mjeseca, o čemu odlučuje predsjednik.

III ORGANIZACIONI OBLICI RADA U USTAVNOM SUDU

Član 25.

- (1) Rad Ustavnog suda odvija se na sjednici Ustavnog suda, sjednici vijeća, stručnom sastanku sudija, kolegijumu sudija i radnom tijelu Ustavnog suda.
- (2) Na sjednici Ustavnog suda odlučuje se o ustavnosudskim predmetima i o predmetima po ustavnoj žalbi ako na sjednici vijeća nije postignuta jednoglasnost.
- (3) Na sjednici vijeća se odlučuje po ustavnim žalbama.
- (4) Stručni sastanak je oblik rada sudija na ustavnosudskim predmetima.
- (5) Kolegijum sudija je oblik rada Ustavnog suda na kojem se razmatraju pitanja od značaja za funkcionisanje, upravljanje i međunarodnu saradnju Ustavnog suda.
- (6) Redakciona komisija je stalno radno tijelo Ustavnog suda.
- (7) Ustavni sud može, u zavisnosti od potreba za obavljanje određenih poslova, obrazovati i druga stalna i povremena radna tijela.
- (8) Radna tijela na prijedlog predsjednika, obrazuje Ustavni sud, odlukom, kojom se utvrđuje sastav i zadaci radnog tijela.

Član 26.

- (1) Članovi radnih tijela iz odredaba člana 25. st. 6. i 7. ovog poslovnika imaju pravo na naknadu za svoj rad, čiju visinu utvrđuje Ustavni sud.
- (2) Naknada za rad u radnom tijelu može se ostvariti za rad obavljen poslije radnog vremena i van okvira redovnih poslova.

1. Sjednica Ustavnog suda

Član 27.

Pored odlučivanja o predmetima iz člana 25. stav 2. ovog poslovnika, Ustavni sud na sjednici, u skladu sa Zakonom i drugim propisima:

1. donosi poslovnik;
2. donosi druge opšte akte;
3. usvaja izvještaj o radu Ustavnog suda za prethodnu godinu;
4. predlaže Skupštini Crne Gore budžet Ustavnog suda;
5. usvaja godišnji finansijski izvještaj i razmatra materijalno-finansijska i druga pitanja iz opšteg poslovanja Ustavnog suda;
6. obrazuje stalna i povremena radna tijela Ustavnog suda;
7. postavlja i razrješava generalnog sekretara i zamjenika generalnog sekretara;
8. postavlja i razrješava rukovodioce organizacionih jedinica;
9. postavlja i razrješava ustavnosudske savjetnike;
10. donosi akt o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Službi;
11. utvrđuje ispunjenost uslova za prestanak funkcije ili razrješenje predsjednika ili sudije;
12. odlučuje o angažovanju stručnjaka iz odgovarajuće oblasti radi davanja stručnog mišljenja, na predlog sudije;
13. odlučuje o održavanju sjednice izvan sjedišta Ustavnog suda;
14. odlučuje o radnom vremenu u Ustavnom sudu;
15. odlučuje o drugim pitanjima vezanim uz ustavnosudsko poslovanje, utvrđenim Zakonom i ovim poslovníkom.

Član 28.

- (1) Sjednicu Ustavnog suda zakazuje predsjednik po sopstvenoj inicijativi, po zaključku Ustavnog suda, na zahtjev radnog tijela i sudije.
- (2) Na sjednici Ustavnog suda odlučuje se većinom glasova svih sudija.
- (3) Ustavni sud može, na prijedlog predsjednika, odnosno sudije odlučiti da se glasa poimeničnim izjašnjavanjem sudija "za" ili "protiv" određenog prijedloga.

Član 29.

- (1) Na sjednici Ustavni sud raspravlja o pitanjima iz člana 25. stav 2. i člana 27. ovog poslovníka, a glasa u nejavnom dijelu sjednice.
- (2) Nejavni dio sjednice Ustavnog suda, po pravilu, održava se po zaključenju rasprave.
- (3) Izuzetno, Ustavni sud može odlučiti da se nejavni dio sjednice održi najkasnije sedam dana od dana zaključenja rasprave.

Član 30.

- (1) Sjednici Ustavnog suda prisustvuju predsjednik, sudije, generalni sekretar, zamjenik generalnog sekretara, rukovodioci organizacionih jedinica i zapisničar, a mogu joj prisustvovati savjetnici i drugi zaposleni u Službi.

(2) Sudija koji je učestvovao u donošenju opšteg ili pojedinačnog akta, odnosno u preduzimanju radnje ili podnošenju predloga ili inicijative za ocjenu ustavnosti ili zakonitosti akta o kojem se na sjednici Ustavnog suda odlučuje, ne učestvuje u raspravi i glasanju o prijedlogu odluke, odnosno rješenja sudije izvjestioca.

Član 31.

Sudija koji je spriječen da prisustvuje sjednici dužan je da o tome blagovremeno obavijesti predsjednika i navede razloge spriječenosti.

2. Vijeća Ustavnog suda za odlučivanje o ustavnim žalbama

1) Opšte odredbe o vijećima

a) Sastav vijeća i ovlašćenja predsjednika vijeća

Član 32.

(1) Predsjednika i članove vijeća određuje predsjednik svake godine u decembru za period od 1. januara do 31. decembra sljedeće godine.

(2) Odluka iz stava 1. ovog člana sastavni je dio godišnjeg rasporeda poslova.

Član 33.

Predsjednik vijeća:

1. priprema i predlaže dnevni red sjednice vijeća;
2. saziva i vodi sjednicu vijeća;
3. potpisuje odluke i rješenja donijeta na sjednici vijeća;
4. potpisuje zapisnik sa sjednice vijeća i pojedinačne izvode iz zapisnika o zaključcima i glasanju o svakoj donijetoj odluci odnosno rješenju;
5. na stručnom sastanku sudija iznosi i obrazlaže mjere za djelotvornije usklađivanje rada dva ili više vijeća u istim ili sličnim predmetima.

Član 34.

(1) Ako je pojedini član vijeća spriječen da prisustvuje sjednici vijeća, dužan je da o tome blagovremeno obavijesti predsjednika koji će odrediti sudiju koji će na sjednici vijeća zamijeniti odsutnog sudiju, saglasno odredbi člana 49. stav 1. ovog poslovnika.

(2) Sudija koji zamjenjuje odsutnog sudiju u smislu stava 1. ovog člana smatra se punopravnim članom vijeća koji ima sva ovlašćenja odsutnog sudije, uključujući i status sudije izvjestioca u predmetima odsutnog sudije.

(3) U slučaju iz stava 1. ovog člana, predsjednik vijeća na početku sjednice zapisnički konstatuje sastav vijeća. U uvodu odluka koje budu donesene na toj sjednici vijeća navodi se sastav izmijenjenog vijeća, shodno zapisniku.

(4) Odredbe st. 1. do 3. ovog člana odgovarajuće se primjenjuju i na sudiju koji zamjenjuje predsjednika vijeća (predsjedavajućeg sudiju), a kojeg određuje predsjednik.

Član 35.

(1) Ako se pojedini član vijeća mora izuzeti od glasanja u predmetu koji je na dnevnom redu vijeća, dužan je da o tome blagovremeno obavijesti predsjednika. Predsjednik određuje sudiju koji će u tom predmetu zamijeniti sudiju koji je najavio da će se izuzeti od glasanja.

(2) U slučaju iz stava 1. ovog člana predsjednik vijeća na početku sjednice zapisnički konstatuje sastav vijeća po pojedinim tačkama dnevnog reda. Tačka dnevnog reda pod kojom se raspravlja i odlučuje o ustavnoj žalbi u predmetu u kojem se sudija izuzeo, po pravilu, je prva po redu na sjednici. U uvodu te odluke, ako bude donijeta, navodi se sastav izmijenjenog vijeća, shodno zapisniku.

(3) U ostalim pitanjima vezanim za sudiju koji zamjenjuje člana vijeća koji se izuzeo od glasanja u pojedinom predmetu odgovarajuće se primjenjuju odredbe člana 34. ovog poslovnika.

(4) Odredbe st. 1. do 3. ovog člana odgovarajuće se primjenjuju i na sudiju koji zamjenjuje predsjednika vijeća (predsjedavajućeg sudiju).

b) Rad vijeća

Član 36.

(1) Sjednice vijeća održavaju se prema potrebi, a moraju se održati ako su ispunjene pretpostavke iz člana 40. stav 2. odnosno člana 41. stav 2. ovog poslovnika.

(2) Sjednici vijeća prisustvuju sudije koji su članovi vijeća, a mogu joj prisustvovati: rukovodilac organizacione jedinice, savjetnici i zapisničar.

c) Upućivanje predmeta na sjednicu Ustavnog suda

Član 37.

(1) Ako na sjednici vijeća za odluku koju je predložio sudija izjaviteljac nije odlučeno jednoglasno, smatraće se da odluka nije donijeta.

(2) U slučaju iz stava 1. ovog člana u zapisnik se upisuje: podatak o načinu na koji su sudije glasale, utvrđenje da odluka nije donesena jednoglasno i zaključak da se predmet upućuje na sjednicu Ustavnog suda zbog toga što na sjednici vijeća nije postignuta jednoglasnost.

(3) Nakon završene sjednice vijeća predsjednik vijeća dostavlja predmet iz stava 1. ovog člana predsjedniku koji ga upućuje na sjednicu Ustavnog suda radi donošenja odluke.

Član 38.

(1) Na sjednici vijeća može se zaključiti da se o odluci koju je predložio sudija izjaviteljac treba odlučivati na sjednici Ustavnog suda zbog toga što je predmet od posebnog značaja za zaštitu prava i sloboda građana.

(2) U slučaju iz stava 1. ovog člana u zapisniku se navodi podatak da sudije nijesu glasale o predmetu i da se predmet upućuje na sjednicu Ustavnog suda, zajedno s kratkim obrazloženjem razloga zbog kojih se smatra da je predmet od posebnog značaja za zaštitu prava i sloboda građana.

(3) Nakon završene sjednice vijeća predsjednik vijeća dostavlja predmet iz stava 1. ovog člana predsjedniku koji ga upućuje na sjednicu Ustavnog suda, radi donošenja odluke.

2) Ustanovljavanje i djelokrug poslova pojedinih vijeća

Član 39.

U Ustavnom sudu obavezno se ustanovljavaju sljedeća vijeća:

- a) Vijeće za rješavanje pretpostavki za meritorno odlučivanje o ustavnim žalbama
- b) Vijeća za meritorno odlučivanje o ustavnim žalbama:
 - Prvo vijeće
 - Drugo vijeće.
- a) Vijeće za rješavanje pretpostavki za meritorno odlučivanje o ustavnim žalbama

Član 40.

(1) Vijeće za rješavanje pretpostavki za meritorno odlučivanje o ustavnim žalbama donosi rješenja o odbacivanju ustavnih žalbi i obustavi postupka u slučajevima kada ne postoje pretpostavke za odlučivanje o ustavnoj žalbi.

(2) Sjednica vijeća iz stava 1. ovog člana mora se održati ako je za sjednicu pripremljeno više od 50 predmeta.

b) Vijeća za meritorno odlučivanje o ustavnim žalbama

Član 41.

(1) Vijeća za meritorno odlučivanje o ustavnim žalbama odlučuju da li je osporenim pojedinačnim aktom radnjom ili nepostupanjem državnog organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave, odnosno lokalne uprave, pravnog lica ili drugog subjekta koji vrši javna ovlašćenja povrijeđeno ustavno pravo podnosioca istaknuto u njegovoj blagovremenoj i dopuštenoj ustavnoj žalbi podobnoj za ustavnosudsko odlučivanje.

(2) Sjednica vijeća iz stava 1. ovog člana mora se održati ako je za sjednicu pripremljeno više od 20 predmeta.

Član 42.

(1) Ako smatra da je to neophodno radi efikasnijeg ili ekonomičnijeg rada Ustavnog suda ili zbog drugih opravdanih razloga, predsjednik je ovlašten da Ustavnom sudu predloži ustanovljavanje i drugih vijeća za odlučivanje o ustavnim žalbama.

(2) Ako se novo vijeće ustanovljava radi odlučivanja o hitnim ustavnim žalbama odnosno predmetima koji su vezani za kratke rokove ili koji ne trpe odlaganje, Ustavni sud može odlučiti da novoustanovljeno vijeće odlučuje i o procesnim pretpostavkama i o meritumu ustavnih žalbi, a da se sjednica vijeća održava i u slučaju kad postoji samo jedan predmet pripremljen za sjednicu.

3. Stručni sastanak sudija

Član 43.

- (1) Na stručnom sastanku sudija se vodi rasprava radi prethodnog zauzimanja stavova o pravnim pitanjima važnim za ustavnosudsko odlučivanje i o predlogu odluka i rješenja dostavljenih predsjedniku i sudijama.
- (2) Stručni sastanak sudija, na kome se vodi rasprava o pravnim stavovima, održava se po potrebi.
- (3) Stručni sastanak sudija, na kome se raspravlja o prijedlozima odluka odnosno rješenja održava se najmanje tri dana prije održavanja sjednice.
- (4) Stručnom sastanku sudija prisustvuje generalni sekretar, zamjenik generalnog sekretara i rukovodioci organizacionih jedinica a, po potrebi, mogu prisustvovati i savjetnici.

4. Kolegijum sudija

Član 44.

- (1) Kolegijum sudija održava se po potrebi.
- (2) Kolegijumu sudija prisustvuje generalni sekretar.

5. Redakciona komisija

Član 45.

- (1) Redakciona komisija ima predsjednika i tri člana.
- (2) Na prijedlog predsjednika, Ustavni sud iz reda sudija bira predsjednika i jednog člana Redakcione komisije, a dva člana Redakcione komisije iz reda postavljenih lica.
- (3) Predsjednik i članovi Redakcione komisije biraju se na vrijeme od dvije godine i mogu biti ponovo birani.
- (4) Jedan član Redakcione komisije, izabran iz reda postavljenih lica, istovremeno je sekretar Komisije, kojeg imenuje predsjednik.
- (5) Predsjednik Redakcione komisije organizuje rad komisije.

Član 46.

Redakciona komisija:

- utvrđuje konačni tekst odluke odnosno rješenja usvojenog na sjednici Ustavnog suda odnosno sjednici vijeća;
- predlaže Ustavnom sudu preispitivanje akata iz alineje 1. ovog člana prije njihovog otpremanja iz Ustavnog suda, kada ocijeni da za to postoje razlozi;
- utvrđuje metodologiju izrade akata Ustavnog suda;
- obavlja i druge poslove koje joj povjeri Ustavni sud.

IV PRETHODNI POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Prijem i evidentiranje podnesaka

Član 47.

(1) Prijedlozi, inicijative, ustavne žalbe i žalbe kojima se inicira pokretanje postupka ili pokreće postupak pred Ustavnim sudom u smislu odredaba člana 30. Zakona (u daljem tekstu: podnesci) predaju se Ustavnom sudu u skladu sa Zakonom, a evidentiraju se u pisarnici danom prijema u Ustavnom sudu, uz naznaku tačnog vremena prijema.

(2) Izuzetno, kod izbornih sporova i sporova u vezi sa referendumom žalba se može podnijeti i telefaksom, a smatraće se pravno valjanom ako nadležna izborna komisija uz žalbu stranke i ostalu pripadajuću dokumentaciju dostavi Ustavnom sudu i posebno službeno izjašnjenje kojim potvrđuje vjerodostojnost žalbe.

Član 48.

(1) Podnesci i prilozi koje podnosioci dostavljaju uz podneske podnose se Ustavnom sudu u dva primjerka.

(2) Na svakom primjerku zaprimljenog podneska otiskuje se štambilj Ustavnog suda.

(3) Štambilj Ustavnog suda otiskuje se i na prilogima koji su dostavljeni po prijemu podneska i odnose se na taj podnesak.

2. Raspoređivanje predmeta

Član 49.

(1) Ustavnosudski predmeti raspoređuju se sudiji izvestiocu prema redosljedu prijema i vrsti ustavnosudskog postupka, vrsti osporenih akata i abecednom redu prezimena sudije, danom prispjeća u Ustavni sud.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, predsjednik se zadužuje trećinom predmeta u odnosu na druge sudije.

(3) Savjetnik u ustavnosudskom predmetu određuje se prema redosljedu prijema i vrsti ustavnosudskog postupka, vrsti osporenih akata i abecednom redu prezimena savjetnika, danom prispjeća u Ustavni sud.

(4) Elektronski informacijski sistem Ustavnog suda automatski određuje sudiju izvestioca i savjetnika u svakom pojedinom ustavnosudskom predmetu prema zadatom algoritmu, u skladu sa kriterijumima iz st. 1. i 3. ovog člana.

(5) Izuzetno od stava 1. ovog člana, predsjednik mora izvršiti promjenu sudije izvestioca u slučaju:

1. kada je sudija izjavitelj duže vremena odsutan;
2. kada bi po redosljedu sudija izjavitelj trebao biti sudija koji je učestvovao u donošenju opšteg ili pojedinačnog akta, odnosno u preduzimanju radnje ili podnošenju inicijative

za ocjenu ustavnosti ili zakonitosti akta o kojem se u postupku pred Ustavnim sudom odlučuje.

(6) Predsjednik može izvršiti promjenu sudije izvjestioca i u slučaju kada postoje drugi opravdani razlozi, u skladu sa stavom 1. ovog člana.

3. Spajanje i razdvajanje postupka

Član 50.

(1) Ako je podnijeto više podnesaka za ocjenjivanje ustavnosti istog zakona, odnosno ustavnosti i zakonitosti istog drugog propisa i opšteg akta ili istih odredaba zakona, drugog propisa i opšteg akta, generalni sekretar, po pravilu, spaja te podneske radi vođenja jedinstvenog postupka i odlučivanja Ustavnog suda, koji se raspoređuju u skladu s odredbama člana 49. st. 1. i 3. ovog poslovnika.

(2) O spajanju postupka iz stava 1. ovog člana generalni sekretar obavještava predsjednika.

Član 51.

(1) Ako je podneskom za ocjenjivanje ustavnosti osporeno više zakona, odnosno podneskom za ocjenjivanje ustavnosti i zakonitosti osporeno više drugih propisa i opštih akata, istog ili različitog donosioca, generalni sekretar može razdvojiti podneske radi vođenja posebnih postupaka i odlučivanja Ustavnog suda, koji se raspoređuju u skladu s odredbama člana 49. st. 1. i 3. ovog poslovnika.

(2) O razdvajanju postupaka iz stava 1. ovog člana generalni sekretar obavještava predsjednika.

4. Označavanje ustavnosudskih predmeta

Član 52.

(1) Oznake ustavnosudskih predmeta su:

- **U-I** postupak za ocjenu saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima;
- **U-II** postupak za ocjenu saglasnosti drugih propisa i opštih akata s Ustavom i zakonom;
- **U-III** postupak odlučivanja o ustavnoj žalbi;
- **Už-IIIa** postupak odlučivanja o ustavnoj žalbi prije iscrpljivanja djelotvornih pravnih sredstava;
- **Už-IIIb** postupak odlučivanja o ustavnoj žalbi povodom zaštite prava na suđenje u razumnom roku;
- **Už-IIIc** postupak odlučivanja o ustavnoj žalbi zbog povrede prava radnjom ili nepostupanjem;
- **U-IV** postupak odlučivanja da li je predsjednik Crne Gore povrijedio Ustav;

- **U-V** postupak odlučivanja o sukobu nadležnosti;
 - **U-VI** postupak odlučivanja o zabrani rada političke partije ili nevladine organizacije;
 - **U-VII** postupak odlučivanja o izbornim sporovima i sporovima u vezi sa referendumom;
 - **U-VIII** postupak odlučivanja o saglasnosti s Ustavom mjera i radnji preduzetih za vrijeme ratnog i vanrednog stanja;
 - **U-IX** praćenje i obavješćavanje Skupštine o uočenim pojavama neustavnosti i nezakonitosti;
 - **U-X** postupak obustave izvršenja pojedinačnog akta ili radnje koji se preduzimaju na osnovu zakona ili drugog propisa, čija se saglasnost s Ustavom, odnosno s Ustavom i zakonom ocjenjuje;
 - **SU-** postupci koji se obavljaju u vezi opšteg i materijalno-finansijskog poslovanja Ustavnog suda;
 - **R-** podnesci građana koji se odnose na pitanja o kojima Ustavni sud ne vodi postupak (razne predstavke i pritužbe građana na rad Ustavnog suda i drugih državnih organa, zahtjevi za pomoć različitog sadržaja, pisma građana u kojima se iznose njihovi stavovi o raznim pitanjima, zahtjevi za stručnu pomoć ili pravni savjeti i dr.).
- (4) U slučaju značajnijeg povećanja broja primljenih podnesaka kojima se pokreće ustavnosudski postupak u okviru grupe predmeta označenih istom oznakom ili u sličnim slučajevima kada je to potrebno radi otklanjanja zastoja u radu Ustavnog suda, generalni sekretar, uz saglasnost predsjednika, može u istovrsnim predmetima uz osnovnu oznaku dodati i posebnu oznaku.
- (5) Uvredljivi podnesci ne vode se pod oznakama iz ovog člana, niti na takve podneske Ustavni sud odgovara, već se razvrstavaju pod oznakom "riješeno" (a/a).

5. Prioritet u razmatranju

Član 53.

- (1) Ustavni sud razmatra predmete prema redosljedu njihovog prijema.
- (2) Izuzetno, Ustavni sud razmatra sljedeće vrste predmeta kao prioritete:
1. predmete za koje je zakonom propisan poseban vremenski rok u okviru kojeg Ustavni sud mora razmatrati i odlučivati u predmetu;
 2. predmeti koji se odnose na odlučivanje o pitanju od posebnog značaja za zaštitu prava i sloboda građana;
 3. predmeti koji se odnose na prava djeteta;
 4. predmeti koji se odnose na povredu dostojanstva ličnosti, lišenje slobode, pritvor i poštovanje ličnosti (čl. 28., 29., 30., 31. Ustava), odnosno povredu prava na život, zabranu mučenja, zabranu ropstva i prinudnog rada i prava na slobodu i sigurnost (čl. 2., 3., 4., i 5. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda);

5. predmeti u kojima su ispunjeni uslovi za izdavanje privremene naredbe za obustavu izvršenja pojedinačnog akta ili radnje, i
 6. drugi predmeti, za koje Ustavni sud odluči.
- (3) Ukoliko učesnik u postupku podnese prijedlog za prioritetno razmatranje predmeta, Ustavni sud odlučuje o tom prijedlogu kada to predloži sudija izvjestilac.

6. Tok prethodnog postupka

Član 54.

Podnesak ispituje sudija izvjestilac, a u obradi predmeta i preduzimanju radnji pomaže mu savjetnik.

Član 55.

- (1) Ako je podnesak nerazumljiv, nepotpun, nije potpisan, ne sadrži podatke neophodne za vođenje postupka ili sadrži nedostatke koji onemogućavaju postupanje po njemu, na prijedlog sudije izvjestioca će se zatražiti od podnosioca podneska da u roku, koji ne može biti kraći od 8 (osam) dana, otkloni te nedostatke i da ga upozori na posljedice propuštanja.
- (2) U postupku odlučivanja da li je predsjednik Crne Gore povrijedio Ustav, o izbornom sporu, sporu u vezi sa referendumom i o saglasnosti s Ustavom mjera i radnji državnih organa za vrijeme ratnog i vanrednog stanja, rok iz stava 1. ovog člana može biti kraći.
- (3) Ako podnosilac podneska postupi u smislu st. 1. i 2. ovog člana, smatraće se da je podnesak podnio Ustavnom sudu onog dana i časa kada je prvi put evidentiran.

Član 56.

- (1) Ako su ispunjene procesne pretpostavke za pokretanje, odnosno vođenje postupka, sudija izvjestilac će, nakon prethodnog ispitivanja podneska, akt kojim se pokreće postupak, odnosno inicijativu dostaviti na odgovor ili mišljenje donosiocu osporenog akta i odrediti rok za davanje odgovora ili mišljenja i dostavljanje potrebne dokumentacije, koji ne može biti kraći od 15 dana.
- (2) Akt iz odredaba člana 55. stav 1. i stava 1. ovog člana Poslovnika, koji se upućuje organima i licima iz odredbe člana 150. stav 2. Ustava potpisuje predsjednik.
- (3) Akt iz odredaba člana 55. stav 1. i stava 1. ovog člana Poslovnika, koji se upućuje drugim licima (pravnim i fizičkim) potpisuje generalni sekretar.
- (4) Izuzetno, u postupku odlučivanja o tome da li je predsjednik Crne Gore povrijedio Ustav, o izbornom sporu, sporu u vezi sa referendumom i saglasnosti sa Ustavom mjera i radnji državnih organa preduzetih za vrijeme ratnog i vanrednog stanja, rok iz stava 1. ovog člana može biti i kraći.
- (5) Ako odgovor, odnosno mišljenje ne bude dostavljeno u ostavljenom roku, sudija izvjestilac može nastaviti postupak.
- (6) Na zahtjev donosioca osporenog akta, Ustavni sud može da produži rok za dostavljanje odgovora odnosno mišljenja, ako za to postoje opravdani razlozi.

Član 57.

Ustavni sud, saglasno odredbi člana 74. Zakona, ustavnu žalbu dostavlja i drugim licima na čija bi prava ili obaveze direktno uticala odluka Ustavnog suda kojom bi se usvojila ustavna žalba, sa zahtjevom da se u roku od 15 dana o njoj izjasni.

Član 58.

Ustavni sud će na prijedlog sudije izvjestioca od suda tražiti dostavu sudskih ili drugih spisa koji se odnose na predmet ustavne žalbe.

7. Prijedlog odluke i rješenja

Član 59.

(1) Nakon ispitivanja podneska, mišljenja donosioca osporenog akta i izjašnjenja drugih lica o podnesku u smislu odredbe člana 57. ovog poslovnika, odnosno nakon isteka roka za njihovo dostavljanje, kao i prikupljanja potrebnih podataka, obavještenja i dokumentacije od značaja za odlučivanje Ustavnog suda, sudija izjavitelj priprema prijedlog odluke, odnosno rješenja i dostavlja ga predsjedniku, odnosno predsjedniku nadležnog vijeća.

(2) U postupku ocjene ustavnosti i zakonitosti propisa, sudija izjavitelj je ovlašten da predloži da Ustavni sud donese rješenje o zastoju ustavnosudskog postupka i donosiocu osporenog propisa odredi rok za otklanjanje uočene neustavnosti i nezakonitosti u smislu odredbe člana 62. stav 1. Zakona.

Član 60.

(1) Prijedlog odluke odnosno rješenja iz odredbe člana 59. stav 1. ovog poslovnika, zavisno od vrste predmeta, po pravilu sadrži:

1. ustavnosudsku oznaku predmeta;
2. datum izrade predloga;
3. naziv, odnosno ime podnosioca podneska;
4. sadržinu podneska;
5. sadržinu odgovora, odnosno mišljenja;
6. sadržinu opšteg akta, odnosno odredbu opšteg akta koja se osporava;
7. sadržinu pojedinačnog akta, mjera i radnji;
8. utvrđeno činjenično i pravno stanje u predmetu;
9. odredbe Ustava i zakona na kojima se zasnivaju ustavnopravna rješenja u predmetu;
10. odredbe međunarodnog akta koji uređuje određena pravna pitanja;
11. ustavnopravnu ocjenu osporenog akta;
12. stručna i druga mišljenja, ukoliko su u toku postupka pribavljena;
13. relevantnu praksu Ustavnog suda, uporednu praksu ustavnih sudova u drugim zemljama i praksu Evropskog suda za ljudska prava;

14. prijedlog za održavanje javne rasprave, ako sudija izvjestilac smatra da je treba održati;
 15. prijedlog za isključenje javnosti sa sjednice Ustavnog suda, ako sudija izvjestilac smatra da javnost treba isključiti;
 16. prijedlog da se obustavi izvršenje pojedinačnog akta ili radnje iz odredbe člana 63. Zakona, pod uslovom da Ustavni sud pokrene postupak i da je podnosilac zahtjeva iz odredaba čl. 54. i 56. Zakona dostavio Ustavnom sudu pojedinačni akt i druge dokaze, odnosno da je konkretizovao radnju do stepena koji omogućava Ustavnom sudu izdavanje naredbe za obustavu izvršenja tog akta odnosno radnje;
 17. prijedlog da se obustavi izvršenje osporenog pojedinačnog akta do donošenja odluke o ustavnoj žalbi, u smislu odredbe člana 73. stav 2. Zakona, ako je to predložio podnosilac ustavne žalbe, a sudija izvjestilac smatra da je taj predlog osnovan;
 18. prijedlog o određivanju datuma objavljivanja odluke u "Službenom listu Crne Gore" u skladu s odredbama člana 65. Zakona i člana 81. ovog poslovnika;
 19. prijedlog organa koji bi bio dužan da izvrši odluku i/ili prijedlog roka za izvršenje odluke odnosno načina njenog izvršenja, ako sudija izvjestilac smatra da to treba odrediti;
 20. prijedlog za objavljivanje odluke odnosno rješenja, ako objavljivanje u "Službenom listu Crne Gore" nije obavezno po Zakonu, a sudija izvjestilac smatra da je treba objaviti;
 21. ostale prijedloge sudije izvjestioca za koje on smatra da su relevantni za predmet;
 22. prijedlog sudije izvjestioca o načinu na koji treba odlučiti u predmetu.
- (2) Uz prijedlog odluke odnosno rješenja iz stava 1. ovog člana prilaže se:
1. podnesak;
 2. odgovor, odnosno mišljenje donosioca osporenog akta;
 3. autentičan tekst osporenog opšteg akta ili osporene odredbe, odnosno osporeni pojedinačni akt;
 4. druga pribavljena dokumentacija od značaja za odlučivanje;
 5. odredbe akata u odnosu na koje se vrši ocjena.
- (3) Prijedlog odluke odnosno rješenja ne može se davati na uvid javnosti.

V ISPITNI POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Pravila rada na sjednici Ustavnog suda i sjednicama vijeća

1) Poslovnički red na sjednici

Član 61.

- (1) Dužnost je svih prisutnih, kojima je pristup sjednici Ustavnog suda, odnosno sjednici vijeća dozvoljen, da uvažavaju poslovnički red pri zasijedanju Ustavnog suda.
- (2) Predsjednik Ustavnog suda, odnosno predsjednik vijeća stara se o održavanju reda na sjednici.

(3) Predsjednik je ovlašten da prekine ili odloži sjednicu ako ocijeni da je ugrožen nesmetan tok sjednice.

2) Poziv za sjednicu

Član 62.

(1) Poziv za sjednicu, zajedno sa prijedlogom dnevnog reda, odgovarajućim prijedlogom odluke, ustavnosudskom dokumentacijom i ostalim radnim materijalima, dostavlja se sudijama u pisanom i elektronskom obliku, po pravilu, pet dana prije održavanja sjednice.

(2) Poziv sa priložima iz stava 1. ovog člana dostavlja se i generalnom sekretaru, zamjeniku generalnog sekretara, rukovodiocima odjeljenja i, po potrebi, savjetniku.

(3) Rok iz stava 1. ovog člana može biti kraći u postupku odlučivanja da li je predsjednik Crne Gore povrijedio Ustav, o izbornom sporu, sporu u vezi sa referendumom i saglasnosti s Ustavom mjera i radnji državnih organa preduzetih za vrijeme ratnog i vanrednog stanja, kao i kod ustavnih žalbi, odnosno predmeta koji su vezani za kratke rokove ili koji ne trpe odlaganje.

3) Utvrđivanje i usvajanje dnevnog reda

Član 63.

(1) Predsjednik Ustavnog suda, odnosno predsjednik vijeća, otvara sjednicu i utvrđuje da li je prisutan broj sudija potreban za rad i odlučivanje.

(2) Svaki sudija ima pravo da predloži izmjenju dnevnog reda koji je predložen u pozivu za sjednicu iz odredaba člana 62. ovog poslovnika, uz usmeno obrazloženje predloga, o čemu sudije odlučuju većinom glasova.

(3) O obrazloženom prijedlogu sudije da se iz predloženog dnevnog reda izostavi predmet u kome je taj sudija izjavitelj, ne vijeća se i ne glasa nego se zapisnički utvrđuje da je predmet izostavljen iz dnevnog reda, na prijedlog sudije izjavitelja.

(4) Ako je izostavljanje određenog predmeta s dnevnog reda predložio i usmeno obrazložio sudija koji nije sudija izjavitelj u tom predmetu, a sudija izjavitelj nije prihvatio prijedlog, odluka o izostavljanju predmeta s dnevnog reda donosi se većinom glasova sudija.

(5) Dnevni red je usvojen kada se za njega izjasni većina od ukupnog broja sudija na sjednici Ustavnog suda, odnosno sjednici vijeća.

4) Izlaganje sudije izjavitelja o prijedlogu odluke odnosno rješenja

Član 64.

(1) Po usvajanju dnevnog reda, predsjednik daje riječ sudiji izjavitelju u predmetu da, ako smatra da je potrebno, usmeno obrazloži prijedlog odluke odnosno rješenja o kome se odlučuje i da, prema potrebi, iznese dopunska obrazloženja.

(2) Ako se u predmetu iz stava 1. ovog člana radi o ustavnoj žalbi, a o njemu se raspravlja i odlučuje na sjednici na kojoj su prisutni akreditovani novinari, predsjednik posebno naglašava da se za označavanje stranaka u tom predmetu u toku usmenog obrazlaganja sudije izjavitelja, rasprave i vijećanja, moraju koristiti skraćene oznake, u skladu s ovim poslovníkom.

5) Rasprava o prijedlogu odluke odnosno rješenja

Član 65.

Nakon izlaganja sudije izvjestioca, predsjednik otvara raspravu o prijedlogu odluke, odnosno rješenja sudije izvjestioca.

Član 66.

(1) Po završetku rasprave, predsjednik rezimira i utvrđuje prijedloge koji su iznijeti u toku rasprave i poziva sudiju izvjestioca da se o njima izjasni.

(2) Ako uvaži jedan ili više prijedloga iznijetih u toku rasprave, sudija izvjestilac može na sjednici dopuniti, odnosno izmijeniti prijedlog odluke.

(3) Prijedlog koji sudija izvjestilac prihvati smatra se sastavnim dijelom prijedloga odluke.

(4) O prijedlozima koje sudija izvjestilac ne prihvati ne raspravlja se i ne glasa.

(5) Nakon izjašnjenja sudije izvjestioca predsjednik stavlja prijedlog odluke odnosno rješenja sudije izvjestioca na glasanje.

6) Postupak glasanja o prijedlogu odluke odnosno rješenja

Član 67.

1) Po završetku rasprave, sudije na sjednici Ustavnog suda, odnosno sjednici vijeća, odlučuju o prijedlogu odluke odnosno rješenja sudije izvjestioca glasanjem.

(2) Ukoliko je dat prijedlog koji se odnosi na rješavanje prethodnog pitanja, prvo se glasa o tom prijedlogu, a potom o prijedlogu odluke odnosno rješenja, s usvojenim primjedbama.

(3) O svakom prijedlogu se glasa "za" ili "protiv" korišćenjem elektronskog sistema glasanja.

(4) U slučaju da nije moguće koristiti elektronski sistem glasanja, glasanje o svakom prijedlogu vrši se dizanjem ruke "za" ili "protiv" prijedloga, a može se glasati i na način propisan u odredbi člana 28. stav 3. ovog poslovnika.

(5) Ako je na sjednici Ustavnog suda za prijedlog odluke odnosno rješenja glasala većina od ukupnog broja sudija, odnosno ako je na sjednici vijeća za prijedlog odluke odnosno rješenja glasalo svo troje sudija, odluka odnosno rješenje smatraju se donijetim, a usvojeni tekst odluke odnosno rješenja upućuje se na redakciju.

7) Rad na redakciji usvojenog teksta odluke odnosno rješenja

Član 68.

(1) Usvojeni tekst odluke odnosno rješenja za Redakcionu komisiju priprema sudija izvjestilac i savjetnik.

(2) Redakciona komisija utvrđuje konačan tekst (izvornik) odluke odnosno rješenja.

(3) Izvornik odluke, odnosno rješenja potpisuje predsjednik i predsjednik Redakcione komisije.

(4) Konačni tekst odluke, odnosno rješenja prilaže se spisima ustavnosudskog predmeta, i dostavlja sudiji izvjestiocu, na njegov zahtjev.

8) Preispitivanje odluka i rješenja prije otpremanja iz Ustavnog suda

Član 69.

- (1) Na pisani i obrazloženi zahtjev sudije, Redakcione komisije ili drugog stalnog radnog tijela Ustavnog suda, predsjednik Ustavnog suda, odnosno predsjednik vijeća stavlja na dnevni red sjednice Ustavnog suda, odnosno sjednice vijeća preispitivanje donijete odluke ili rješenja, ako se došlo do novih saznanja ili činjenica koje su od bitnog značaja za zaštitu ustavnosti i zakonitosti i od uticaja su na pravilnost odlučivanja.
- (2) Preispitivanje odluke, odnosno rješenja može se zahtijevati sve do njihovog otpremanja iz Ustavnog suda.
- (3) Na sjednici se zapisnički utvrđuje da je obustavljeno otpremanje odluke, odnosno rješenja, da se poništava zaključak o tome da je odluka donesena i da je predmet vraćen sudiji izvjestiocu na preispitivanje.
- (4) Nakon što sudija izvjestilac preispita odluku odnosno rješenje, predmet upućuje na sjednicu radi ponovnog odlučivanja.

2. Posebne odredbe vezane za postupak pred Ustavnim sudom i donijetu ustavnosudsku odluku

1) Javna rasprava

Član 70.

- (1) Kad je u postupku pred Ustavnim sudom potrebno neposredno raspraviti složeno ustavnopravno pitanje, Ustavni sud će održati javnu raspravu.
- (2) Ustavni sud na sjednici odlučuje o potrebi održavanja javne rasprave na prijedlog predsjednika i sudije.

Član 71.

- (1) Javnu raspravu rješenjem zakazuje predsjednik.
- (2) Rješenje o zakazivanju javne rasprave sadrži: predmet javne rasprave, datum i mjesto održavanja i naziv odnosno ime učesnika u postupku i drugih pozvanih lica.
- (3) Na osnovu rješenja o zakazivanju javne rasprave, generalni sekretar dostavlja, najkasnije osam dana prije održavanja javne rasprave, pisani poziv za javnu raspravu i odgovarajući materijal učesnicima u postupku i drugim pozvanim licima.
- (4) Izuzetno, Ustavni sud može odrediti kraći rok za dostavljanje poziva i odgovarajućeg materijala.

Član 72.

- (1) Kad je potrebno, na javnu raspravu se, pored učesnika u postupku, pozivaju i lica koja mogu Ustavnom sudu dati stručna mišljenja i objašnjenja značajna za donošenje odluke.

(2) O pozivanju lica iz stava 1. ovog člana odlučuje Ustavni sud na prijedlog sudije izvjestioca ili predsjednika.

Član 73.

(1) Javnom raspravom rukovodi predsjednik, koji se stara i o održavanju reda na javnoj raspravi.

(2) Odredbe člana 61. ovog poslovnika o poslovničkom redu na sjednici primjenjuju se i na javnoj raspravi, a odnose se i na učesnike u postupku i druga pozvana lica.

Član 74.

(1) Generalni sekretar obavještava Ustavni sud o učesnicima u postupku i drugim licima koja su se odazvali pozivu Ustavnog suda na javnu raspravu.

(2) Odsustvo nekog od učesnika u postupku na javnoj raspravi ne sprječava Ustavni sud da održi javnu raspravu i donese odluku.

(3) Ustavni sud u opravdanim slučajevima ili na prijedlog učesnika u postupku može odložiti javnu raspravu.

Član 75.

(1) Predsjednik otvara javnu raspravu, saopštava predmet rasprave i daje riječ sudiji izvjestiocu.

(2) Sudija izvjestilac izlaže stanje stvari i sporna pravna pitanja značajna za raspravljanje, ne iznoseći pri tom svoj stav ili stav drugih sudija o tim pravnim pitanjima i o tome kakva bi odluka trebala biti donijeta.

(3) U slučaju spriječenosti sudije izvjestioca da prisustvuje javnoj raspravi, predsjednik može odrediti drugog sudiju izvjestioca, a može i sam izložiti predmet javne rasprave.

Član 76.

(1) Nakon izlaganja sudije izvjestioca odnosno predsjednika, predsjednik upoznaje prisutne sa daljim tokom javne rasprave, a potom daje riječ učesnicima u postupku i drugim pozvanim licima.

(2) Učesnici u postupku i druga pozvana lica iznose i obrazlažu svoje mišljenje i odgovaraju na pitanja iznesena na raspravi, a druga pozvana lica daju svoje mišljenje od značaja za razrješenje ustavnopravnog pitanja.

(3) U toku javne rasprave sudija može tražiti dodatna pojašnjenja i postavljati pitanja učesnicima u postupku i drugim pozvanim licima.

Član 77.

Kod predmeta po ustavnim žalbama u toku javne rasprave koriste se skraćene oznake ličnih imena adresata i/ili drugih lica, određene u skladu s ovim poslovníkom.

Član 78.

Po okončanju rasprave predsjednik zaključuje javnu raspravu i učesnicima usmeno obrazlaže postupak donošenja odluke Ustavnog suda nakon sprovedene javne rasprave.

Član 79.

- (1) Ustavni sud, po pravilu, odmah nakon zaključivanja javne rasprave održava sjednicu o vijećanju i glasanju.
- (2) U postupku vijećanja sudija izjavitelj prvi iznosi svoje mišljenje i stav o navedenoj stvari.
- (3) Nakon završenog izlaganja sudije izjavitelja sudije izlažu svoja mišljenja i stavove, prema redoslijedu po kojem su tražili riječ.
- (4) Nakon završenog vijećanja pristupa se glasanju.
- (5) Sjednici o vijećanju i glasanju prisustvuju sudije koje su učestvovala u raspravi, generalni sekretar, zamjenik generalnog sekretara, rukovodilac organizacione jedinice i zapisničar.

2) Prijedlog odluke odnosno rješenja sudije izjavitelja koji nije prihvaćen na sjednici Ustavnog suda

Član 80.

- (1) Ukoliko prijedlog odluke, odnosno rješenja sudije izjavitelja ne dobije potrebnu većinu glasova, predsjednik stavlja na glasanje druge prijedloge iznesene u raspravi.
- (2) U slučaju iz stava 1. ovog člana, sudija izjavitelj može uvažiti stav većine sudija, prihvatiti obradu drugog stava i izraditi novi prijedlog odluke odnosno rješenja usklađen sa stavom većine sudija.
- (3) Ukoliko sudija izjavitelj ne prihvati izradu novog prijedloga odluke odnosno rješenja, usklađenog sa stavom većine sudija iz stava 2. ovog člana, predsjednik zadužuje drugog sudiju da izradi prijedlog odluke ili rješenja u skladu sa stavom većine sudija, što se zapisnički konstatuje.
- (4) Prijedlog odluke odnosno rješenja dopunjava se ili mijenja u skladu s prijedlogom ili prijedlozima iz stava 1. ovog člana za koji glasa većina sudija.

3) Određivanje datuma objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore" odluke kojom se ukida zakon odnosno drugi propis ili opšti akt (član 65. Zakona)

Član 81.

- (1) Ako sudija izjavitelj predloži odluku kojom se utvrđuje da zakon nije u saglasnosti s Ustavom i/ili potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, odnosno da drugi propis ili opšti akt nije u saglasnosti s Ustavom i zakonom, prije no što dostavi prijedlog odluke predsjedniku, dužan je posebno ispitati da li bi zbog predloženog prestanka važenja ukinutog zakona odnosno drugog propisa ili opšteg akta mogla nastati pravna praznina.
- (2) Radi utvrđivanja eventualnog nastanka pravne praznine sudija izjavitelj je ovlašćen da od bilo kojeg državnog organa ili pravnog subjekta zatraži potrebnu dokumentaciju, podatke i/ili obavještenja.

(3) Prijedlog zaključka o pravnom dejstvu odluke Ustavnog suda u smislu nastanka pravne praznine sudija izvjestilac je dužan da posebno obrazloži u pisanoj formi.

(4) Nakon što na sjednici Ustavni sud donese odluku kojom utvrđuje da zakon nije u saglasnosti s Ustavom i/ili potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, odnosno da drugi propis ili opšti akt nije u saglasnosti s Ustavom i zakonom, predsjednik stavlja na glasanje i prijedlog zaključka iz stava 3. ovog člana.

(5) Ako Ustavni sud zaključi da će zbog prestanka važenja ukinutog zakona odnosno drugog propisa ili opšteg akta nastati pravna praznina, u odluci iz stava 4. ovog člana se obavezno određuje datum njenog objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore". Takva odluka se dostavlja učesnicima u postupku, a nadležni državni organi i javnost o tome se obavještavaju putem internet stranice Ustavnog suda.

Član 82.

(1) Nakon proteka roka u kojem je objavljivanje odluke iz odredbe člana 81. stav 4. ovog poslovnika bilo odloženo, sudija izvjestilac po službenoj dužnosti ispituje da li se zakon usaglasio s Ustavom i/ili potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, odnosno drugi propis i opšti akt s Ustavom i zakonom i da li su otklonjene posljedice njihove primjene i o tome dostavlja prijedlog zaključka predsjedniku radi upućivanja na sjednicu Ustavnog suda.

(2) Ako se u prijedlogu zaključka iz stava 1. ovog člana konstatuje da su otklonjene posljedice primjene neustavnog zakona, odnosno neustavnog i nezakonitog drugog propisa i opšteg akta, sudija izvjestilac je dužan da uz taj prijedlog zaključka predsjedniku dostavi i prijedlog rješenja o obustavi postupka i neobjavljivanju odluke iz odredbe člana 81. stav 4. ovog poslovnika u "Službenom listu Crne Gore".

(3) Ako Ustavni sud prihvati prijedlog sudije izvjestioca, odnosno donese rješenje iz stava 2. ovog člana, to rješenje se dostavlja učesnicima u postupku, a nadležni državni organi i javnost o tome se obavještavaju putem internet stranice Ustavnog suda.

(4) Ako se u prijedlogu zaključka iz stava 1. ovog člana utvrđuje da nijesu otklonjene posljedice primjene neustavnog zakona, odnosno neustavnog i nezakonitog drugog propisa i opšteg akta, sudija izvjestilac je dužan uz taj prijedlog zaključka, radi upućivanja na sjednicu Ustavnog suda, predsjedniku dostaviti i prijedlog zaključka o objavljivanju odluke iz odredbe člana 81. stav 4. ovog poslovnika u "Službenom listu Crne Gore".

(5) Ako Ustavni sud prihvati prijedlog sudije izvjestioca odnosno donese zaključak iz stava 4. ovog člana, taj zaključak se dostavlja učesnicima u postupku, a nadležni državni organi i javnost o tome se obavještavaju putem internet stranice Ustavnog suda. Odluka iz odredbe člana 81. stav 4. ovog poslovnika istovremeno se otprema radi objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

4) Postupak i način pravičnog zadovoljenja zbog pretrpljene povrede ljudskog prava ili slobode zajemčenih Ustavom (član 76. Zakona)

Član 83.

(1) Kad je Ustavni sud u postupku odlučivanja po ustavnoj žalbi nadležan da odredi i način pravičnog zadovoljenja podnosiocu ustavne žalbe zbog pretrpljene povrede ljudskog prava ili

slobode zajemčenih Ustavom, dužan je da prvo razmotri da li se štetne posljedice utvrđene povrede ljudskog prava ili slobode zajemčenih Ustavom mogu ispraviti nalažanjem nadležnom državnom organu, organu državne uprave, organu lokalne samouprave, odnosno lokalne uprave, pravnom licu ili drugom subjektu koji vrši javna ovlašćenja da donese novi odgovarajući akt ili preduzme drugu odgovarajuću mjeru ili radnju.

(2) Ako Ustavni sud zaključi da se štetne posljedice utvrđene povrede ljudskog prava ili slobode zajemčene Ustavom ne mogu efikasno ispraviti na način iz stava 1. ovog člana, u odluci će odrediti pravičnu naknadu koja pripada podnosiocu ustavne žalbe zbog pretrpljene povrede.

(3) Pravična naknada iz stava 2. ovog člana isplaćuje se iz budžeta Crne Gore na zahtjev podnosioca ustavne žalbe, koji se podnosi Vladi u roku od tri mjeseca od dana kad je podnosiocu ustavne žalbe dostavljena odluka Ustavnog suda.

(4) Pravična naknada iz stava 2. ovog člana utvrđuje se u iznosu koji za Crnu Goru u svojoj praksi određuje Evropski sud za ljudska prava, u okvirima mjerila koja važe za Crnu Goru kad naknadu isplaćuju domaći organi.

5) Preispitivanje ranije zauzetog stava na sjednici Ustavnog suda

Član 84.

(1) Ako se utvrdi da stav Ustavnog suda, izražen u prijedlogu odluke odnosno rješenja, odstupa od ranije zauzetog stava o istovjetnom pitanju, donošenje odluke će se odložiti radi odlučivanja o potrebi preispitivanja ranije zauzetog stava.

(2) Predsjednik će, u slučaju iz stava 1. ovog člana, na obrazloženi pisani zahtjev sudije ili stalnog radnog tijela Ustavnog suda, na dnevni red sjednice Ustavnog suda staviti zahtjev za preispitivanje ranije zauzetog stava Ustavnog suda.

(3) O potrebi preispitivanja ranije zauzetog stava na sjednici Ustavnog suda vodi se posebna rasprava, uz iznošenje razloga za promjenu stava.

(4) Na tok rasprave iz stava 3. ovog člana odgovarajuće se primjenjuju pravila o raspravi na sjednici Ustavnog suda.

Član 85.

(1) Promjena stava Ustavnog suda konstatuje se u zapisniku sa redovne sjednice Ustavnog suda.

(2) Promjena stava Ustavnog suda i razlog za promjenu stava navodi se u prvoj odluci odnosno rješenju Ustavnog suda u kome je odlučeno u skladu sa novim stavom.

6) Preduzimanje mjera zbog neizvršenja odluke Ustavnog suda

Član 86.

(1) Ako je Ustavni sud u odluci odredio rok ili način izvršenja odluke, odnosno organ koji je dužan da je izvrši shodno odredbi člana 52. stav 3. Zakona, a ti se nalozi ne poštuju, Ustavni sud donosi rješenje kojim se utvrđuje da nalozi iz odluke Ustavnog suda nijesu izvršeni.

(2) Rješenje iz stava 1. ovog člana dostavlja se Vladi Crne Gore, a objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore" i na internet stranici Ustavnog suda.

(3) Ako odluka u kojoj su sadržani neizvršeni nalozi Ustavnog suda prethodno nije bila objavljena u "Službenom listu Crne Gore", uz rješenje iz stava 1. ovog člana objavljuje se i ta odluka.

Član 87.

O pitanjima postupka pred Ustavnim sudom, koja nijesu uređena ovim poslovnikom, Ustavni sud odlučuje u svakom konkretnom slučaju, a svoje zaključke iznosi i obrazlaže u odluci odnosno rješenju koje u tom predmetu donese.

3. Zapisnici

Član 88.

Zapisnik se vodi o sjednici Ustavnog suda, javnoj raspravi i sjednici vijeća, a po potrebi i o stručnom sastanku sudija i drugim sastancima u skladu s ovim poslovnikom.

1) Zapisnik o sjednici Ustavnog suda

Član 89.

(1) O toku sjednice, javnom i nejavnom dijelu sjednice, vodi se jedinstven zapisnik.

(2) Zapisnik o toku sjednice sadrži naročito:

1. datum održavanja sjednice,
2. imena prisutnih i odsutnih sudija,
3. imena drugih lica koja su prisustvovala sjednici,
4. prijedlog dnevnog reda,
5. prijedlog izmjena i dopuna dnevnog reda, ako je iznesen,
6. usvojeni dnevni red,
7. predmet odlučivanja, odnosno raspravljanja,
8. kratak pregled rasprave o predmetu odlučivanja,
9. izreku donesene odluke odnosno rješenja,
10. rezultat glasanja sa naznakom koji je sudija glasao protiv odluke, odnosno koji je izdvojio mišljenje,
11. usvojene primjedbe na predlog odluke odnosno rješenja,
12. podatke o prisustvu javnosti,
13. podatke o tonskom snimanju ili drugom načinu zapisivanja toka sjednice,
14. druge zaključke koji su doneseni povodom rasprave o predmetu.

(3) Na zahtjev predsjednika ili sudije zapisnik o sjednici Ustavnog suda može sadržati i druge bitne podatke.

Član 90.

- (1) Nacrt zapisnika, po održanoj sjednici, priprema zapisničar i dostavlja ga generalnom sekretaru, koji sačinjava prijedlog zapisnika za sjednicu Ustavnog suda.
- (2) Zapisnik o sjednici, po pravilu, se usvaja na narednoj sjednici Ustavnog suda.
- (3) Predsjednik i sudije mogu davati primjedbe na zapisnik iz stava 2. ovog člana i predlagati izmjene i dopune zapisnika, o kojima odlučuje Ustavni sud.
- (4) Zapisnik o sjednici Ustavnog suda potpisuju predsjednik i generalni sekretar.

2) Zapisnik o javnoj raspravi

Član 91.

- (1) O toku javne rasprave vodi se zapisnik.
- (2) Zapisnik vodi savjetnik obrađivač ustavnosudskog predmeta.
- (3) Zapisnik sadrži datum održavanja javne rasprave, imena prisutnih i odsutnih sudija, imena prisutnih učesnika u postupku, zastupnika i drugih pozvanih lica, predmet rasprave i sažeto izlaganje učesnika u postupku i drugih pozvanih lica.
- (4) Uz zapisnik sa javne rasprave prilaže se pisano izlaganje sudije izvjestioca, odnosno predsjednika, te pisano izlaganje učesnika u postupku i drugih pozvanih lica.
- (5) Zapisnik sa javne rasprave usvaja se na sjednici Ustavnog suda.
- (6) Zapisnik potpisuju predsjednik, sudija izvjestilac i zapisničar.
- (7) Tok javne rasprave može se tonski snimati ili na drugi odgovarajući način zapisivati. Takav snimak odnosno drugi zapis sastavni je dio zapisnika.

3) Zapisnik o sjednici vijeća

Član 92.

- (1) Zapisnik o toku sjednice vijeća sadrži opšte podatke o prisustvu predsjednika i članova vijeća, dnevni red, izmjene i dopune dnevnog reda, predmet odlučivanja, odnosno raspravljanja, kratak pregled rasprave o predmetu odlučivanja, imena sudija koji su glasali protiv prijedloga odluke, usvojene primjedbe na prijedlog odluke odnosno rješenja, konstataciju koji je sudija glasao protiv odluke, prisustvo javnosti, tonsko snimanje ili neki drugi način zapisivanja toka sjednice, a na zahtjev predsjednika vijeća ili sudije može sadržati i druge bitne činjenice.
- (2) Zapisnik na sjednici vijeća vodi savjetnik kojeg ovlasti predsjednik vijeća.
- (3) Zapisnik o toku sjednice vijeća, po pravilu, usvaja se na narednoj sjednici vijeća, a potpisuje ga predsjednik vijeća i zapisničar.

4) Zapisnik o stručnom sastanku sudija

Član 93.

- (1) Zapisnik o stručnom sastanku sudija se vodi po potrebi, kada to zatraži predsjednik ili sudija.

(2) Zapisnik o stručnom sastanku sudija sadrži datum održavanja, dnevni red, opšte podatke o prisustvu predsjednika, sudija, te postavljenih lica i drugih zaposlenih u Službi, predmet odlučivanja odnosno razmatranja, osnovne stavove sudija iznesene u raspravi, donijetu odluku, rješenje, zaključak i druge bitne podatke.

(3) Zapisnik o stručnom sastanku sudija usvaja se, po pravilu, na narednom stručnom sastanku sudija, a potpisuje ga predsjednik i zapisničar.

(4) U slučaju da se na stručnom sastanku sudija ne vodi zapisnik iz st. 1. do 3. ovog člana, generalni sekretar zapisnički konstatuje samo datum održavanja stručnog sastanka sudija, dnevni red i opšte podatke o prisustvu predsjednika, sudija te postavljenih lica i drugih zaposlenih u Službi.

VI AKTI USTAVNOG SUDA

Član 94.

Ustavni sud donosi i druge opšte akte u skladu sa Zakonom i ovim poslovnikom.

Član 95.

(1) Ustavni sud donosi ustavnosudske odluke i ustavnosudska rješenja o predmetima iz nadležnosti Ustavnog suda propisanih Ustavom Crne Gore.

(2) Za odlučivanje o pitanjima iz odredaba člana 27. ovog poslovnika i o drugim pitanjima u vezi sa poslovanjem Ustavnog suda, Ustavni sud može donositi odluke, rješenja i druge pojedinačne akte (zaključke i dr.).

1. Vrste ustavnosudskih odluka i rješenja

Član 96.

(1) Ustavni sud donosi ustavnosudske odluke u slučajevima propisanim Zakonom.

(2) Ustavnosudska odluka po svom dejstvu može biti ukidajuća, odbijajuća, utvrđujuća i poništavajuća.

(3) Ukidajuću odluku Ustavni sud donosi kad utvrdi da zakon, drugi propis i opšti akt ili pojedine odredbe koje su na snazi nijesu u saglasnosti s Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, odnosno s Ustavom i zakonom i u postupku po ustavnoj žalbi kad utvrdi da je pojedinačnim aktom povrijeđeno ljudsko pravo ili sloboda zajemčeni Ustavom.

(4) Odbijajuću odluku Ustavni sud donosi kad utvrdi da je zakon, drugi propis i opšti akt ili pojedine odredbe koje su na snazi u saglasnosti s Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, odnosno s Ustavom i zakonom i u postupku po ustavnoj žalbi kad utvrdi da pojedinačnim aktom nije povrijeđeno ljudsko pravo ili sloboda zajemčeni Ustavom.

(5) Utvrđujuću odluku Ustavni sud donosi ako je prestalo pravno dejstvo zakona, drugog propisa i opšteg akta ili pojedine odredbe, za koje je Ustavni sud utvrdio da nijesu u saglasnosti s Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima i pojedinačnog akta u postupku po ustavnoj žalbi.

(6) Poništavajuću odluku Ustavni sud donosi kad u postupku odlučivanja o izbornim sporovima i sporovima u vezi sa referendumom utvrdi da je nepravilnost koja je utvrđena u izbornom postupku imala bitan uticaj na izborni rezultat.

(7) Ustavni sud donosi ustavnosudska rješenja u predmetima iz svoje nadležnosti propisane Ustavom Crne Gore, u slučajevima propisanim Zakonom.

1) Sadržina ustavnosudske odluke i rješenja

Član 97.

(1) Ustavnosudske odluke i rješenja imaju uvod, izreku i obrazloženje.

(2) U uvodu odluke i rješenja prvo se navodi ime i prezime predsjednika, odnosno predsjednika nadležnog vijeća ili sudije koji je predsjedavao sjednicom, a zatim imena i prezimena sudija koji su učestvovali u donošenju odluke ili rješenja abecednim redom prema početnom slovu njihovih prezimena, bez navođenja naučnih ili stručnih titula, datum održavanja sjednice o vijećanju i glasanju, kojom je većinom donijeta i druge podatke u zavisnosti od vrste postupka i predmeta spora.

(3) Izreka odluke i rješenja sadrži: odluku Ustavnog suda, naziv osporenog akta, oznaku osporene odredbe i naziv donosioca akta, datum donošenja ili objavljivanja osporenog akta, privremenu naredbu, podatke o objavljivanju akta Ustavnog suda, kao i druge potrebne činjenice u zavisnosti od vrste postupka i predmeta spora.

(4) Obrazloženje odluke i rješenja sadrži: ime odnosno naziv podnosioca podneska, bitnu sadržinu podneska, odgovora, odnosno mišljenja donosioca akta i osporenog akta, sadržinu osporene odredbe, propise na kojima se zasniva odluka, relevantnu praksu, ustavnopravne razloge za odlučivanje, kao i druge činjenice zavisno od predmeta spora i vrste akta.

2. Dostavljanje ustavnosudskih odluka i rješenja

Član 98.

(1) Učesnicima u postupku dostavlja se pisani otpравak odluke, odnosno rješenja, koji ovjerava savjetnik.

(2) Odluka Ustavnog suda kojom je podnosiocu ustavne žalbe utvrđeno pravično zadovoljenje zbog pretrpljene povrede ljudskog prava ili slobode zajemčenih Ustavom, dostavlja se nadležnom državnom organu, organu državne uprave, organu lokalne samouprave, odnosno lokalne uprave, pravnom licu ili drugom subjektu koji vrši javna ovlašćenja, radi otklanjanja štetne posljedice utvrđene povrede ljudskog prava ili slobode.

(3) Ako se odluka, odnosno rješenje Ustavnog suda iz bilo kog razloga ne može dostaviti učesnicima u postupku, dostavljanje se vrši isticanjem na oglasnoj tabli Ustavnog suda.

(4) U slučaju iz stava 3. ovog člana dostavljanje se smatra izvršenim osmog dana od dana isticanja odluke, rešenja ili zaključka na oglasnoj tabli Ustavnog suda.

(5) Ako se odluka ili rešenje Ustavnog suda, koje je objavljeno u "Službenom listu Crne Gore", iz bilo kog razloga ne može dostaviti učesnicima u postupku, dostavljanje se smatra izvršenim danom objavljivanja.

3. Objavljivanje ustavnosudskih odluka i rešenja

Član 99.

(1) Ustavnosudske odluke i rešenja objavljuju se u "Službenom listu Crne Gore", u skladu s odredbom člana 51. Zakona.

(2) Ustavnosudske odluke i rešenja objavljena u "Službenom listu Crne Gore" obavezno se objavljuju i na internet stranici Ustavnog suda.

Član 100.

(1) Odluke i rešenja donijeta po ustavnim žalbama, nakon što Ustavni sud primi dostavnicu kojom se potvrđuje da je adresat primio odluku, odnosno rešenje, objavljuju se, po pravilu, na internet stranici Ustavnog suda

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, ako postoji potreba da se o odluci, odnosno rešenju iz stava 1. ovog člana, obavijeste državni i drugi organi i javnost odmah nakon njihovog donošenja, Ustavni sud o donijetoj odluci odnosno rešenju objavljuje posebno saopštenje u kojem navodi samo sadržinu njihove izreke.

1) Objavljivanje anonimisanih odluka i rešenja donijetih u postupku po ustavnim žalbama

Član 101.

(1) Lična imena fizičkih lica, nazivi pravnih lica, nazivi mjesta i stranih država, navedeni u izvorniku odluke ili rešenja objavljuju se bez skraćivanja.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, u objavljenoj odluci odnosno rešenju u postupku po ustavnoj žalbi uvijek se skraćuju lična imena adresata i/ili drugih lica koji su maloljetni, ili su potpuno ili djelimično lišeni poslovne sposobnosti, ili su žrtve krivičnih djela, tako da se njihova lična imena označavaju jednim slovom (npr. "X.") ili sa dva slova koja se razlikuju od njihovih inicijala (npr. "X. Y."). U tim slučajevima skraćuju se i svi drugi podaci koji bi mogli ukazivati na njihov identitet, uključujući podatke o drugim licima koja se u odluci, odnosno rešenju pominju, a koja bi se s njima mogla dovesti u vezu.

(3) Podnosilac ustavne žalbe ima pravo da u ustavnoj žalbi, ili na posebnom obrascu objavljenom na internet stranici Ustavnog suda, zatraži od Ustavnog suda da se u objavljenom primjerku odluke odnosno rešenja njegovo lično ime odnosno naziv skрати i označi inicijalima (npr. "M. M."; "D. O. O."). Ako je ustavnu žalbu podnijelo više podnosilaca, zahtjev jednog podnosioca smatra se zahtjevom svih podnosilaca.

(4) Nezavisno od toga da li je podnosilac ustavne žalbe u skladu sa stavom 3. ovog člana to zatražio, Ustavni sud odnosno nadležno vijeće ovlašćeno je da u odluci odnosno rešenju donijetom u postupku po ustavnoj žalbi, lična imena odnosno nazive adresata, a po potrebi i druge podatke o njima i o drugim licima koja se u odluci odnosno rešenju pominju, označe

inicijalima odnosno početnim slovom i/ili izostave iz razloga interesa morala, javnog reda, bezbjednosti ljudi i imovine, privatnog života stranaka ili drugih opravdanih razloga.

4. Ispravke ustavnosudskih odluka i rješenja

Član 102.

- (1) Ako objavljeni tekst odluke odnosno rješenja u "Službenom listu Crne Gore" nije saglasan sa izvornikom, daje se ispravka.
- (2) Ako otpravak odluke odnosno rješenja sadrži tehničke greške i ako objavljeni tekst odluke, odnosno rješenja nije saglasan s izvornikom, daje se ispravka.
- (3) Ispravku iz st. 1. i 2. ovog člana daje generalni sekretar.
- (4) Ispravka se dostavlja učesnicima u postupku i objavljuje na isti način na koji su bili objavljeni odluka, odnosno rješenje koji se ispravljaju.

VII USTAVNOSUDSKI SPIS I USTAVNOSUDSKA DOKUMENTACIJA

1. Ustavnosudski spis

Član 103.

- (1) Ustavnosudski spis obuhvata: ustavnosudsku oznaku predmeta, podnesak kojim se inicira ili pokreće postupak, predmet osporavanja, ime, naziv podnosioca podneska, ime sudije izvjestioca, ime savjetnika i popis spisa sa potrebnim podacima o svakom priloženom aktu i radnjama u postupku.
- (2) U spis se prilažu i izdvojena mišljenja sudija, izvornik i ovjereni prepis odluka, odnosno rješenja, podnesci i drugi prilozi koji se odnose na taj predmet.
- (3) Dokumentacija sadržana u ustavnosudskom spisu služi potrebama sudija i ustavnosudskih savjetnika u postupcima obrade istih ili sličnih ustavnosudskih predmeta.
- (4) Dokumentacija sadržana u ustavnosudskom spisu, uz izuzetak pisanih odgovora odnosno mišljenja državnih organa primljenih tokom sprovođenja postupka i ovjerenih prepisa odluka odnosno rješenja, nije dostupna sudovima i drugim državnim organima.

2. Povjerljiva ustavnosudska dokumentacija

Član 104.

- (1) Povjerljiva ustavnosudska dokumentacija obuhvata rezultate glasanja, prijedlog odluke, odnosno rješenja i podatke koji se zasnivaju na dokumentaciji sudova i drugih državnih organa klasifikovanoj kao državna, vojna, službena ili poslovna tajna za koju nije sproveden postupak deklasifikacije tajnosti.
- (2) Povjerljiva ustavnosudska dokumentacija ne smatra se dijelom ustavnosudskog spisa, a prilaže se na odgovarajući način uz pripadajući ustavnosudski spis. Pristup toj dokumentaciji nije dopušten nikome izvan kruga sudija i ustavnosudskih savjetnika.

(3) Spisi sudova koji se odnose na predmet ustavne žalbe, spisi i dokumentacija drugih državnih organa čiju je dostavu sudija izvjestilac zahtijevao tokom sprovođenja ustavnosudskog postupka, kao i isprave i obavještenja pribavljena tokom sprovođenja ustavnosudskog postupka, ne smatraju se dijelom ustavnosudskog spisa.

(4) Prepis primljenih spisa sudova i drugih državnih organa iz stava 3. ovog člana prilaže se na odgovarajući način uz pripadajući ustavnosudski spis. Pristup tim spisima nije dopušten nikome izvan kruga sudija i ustavnosudskih savjetnika.

VIII ODNOS USTAVNOG SUDA, UČESNIKA U POSTUPKU I DRUGIH ZAJNTERESOVANIH LICA

1. Postupanje sa podnescima za koje Ustavni sud nije nadležan

Član 105.

(1) Ustavni sud ne pruža pravnu pomoć, niti je nadležan za davanje tumačenja i objašnjenja primjene ustavnosudskih odluka i rješenja.

(2) Ustavni sud ne odlučuje o podnescima kojima se traže pravni savjeti i mišljenja o pojedinim pitanjima, pomoć u ostvarivanju prava i interesa, izjavljuju pritužbe na rad državnih i drugih organa i organizacija, kao i o drugim podnescima kojima se zahtijeva postupanje Ustavnog suda po pitanjima koja nijesu u njegovoj nadležnosti.

(3) O nenadležnosti Ustavnog suda da postupa po podnescima iz stava 1. ovog člana generalni sekretar pismeno obavještava podnosioca.

2. Obavještenje o toku ustavnosudskog postupka

Član 106.

(1) Učesnici u postupku i druga zainteresovana lica mogu, do okončanja postupka, zatražiti obavještenje o njegovom toku.

(2) Obavještenje iz stava 1. ovog člana daje generalni sekretar.

3. Uvid u spis predmeta i prepis spisa

Član 107.

(1) Zahtjev za uvid u spis predmeta i prepis spisa sadrži: ime odnosno naziv podnosioca zahtjeva, broj lične karte, adresu, naziv i sjedište, ustavnosudsku oznaku predmeta, odnosno opis ustavnosudskog predmeta, naziv akta koji se želi prepisati i potpis podnosioca zahtjeva.

(2) Zainteresovano lice u zahtjevu mora navesti i podnijeti dokaze koji ukazuju na opravdani interes za uvid u spis predmeta i prepis spisa.

(3) Lica koja učesnik u postupku ovlasti na zastupanje u postupku, moraju priložiti i ovjereni prepis punomoćja.

Član 108.

- (1) Generalni sekretar odlučuje o zahtjevu za uvid u spis predmeta i prepis spisa i obavještava podnosioca zahtjeva.
- (2) Uvid u spis predmeta se obavlja u Službi i u radno vrijeme Ustavnog suda, o čemu odlučuje generalni sekretar.
- (3) Prepis fotokopiranjem spisa se obavlja u Ustavnom sudu.
- (4) Troškove prepisa snosi podnosilac zahtjeva, prema troškovniku objavljenom na oglasnoj tabli Ustavnog suda.

4. Uvid u ustavnosudski spis nakon okončanja postupka

Član 109.

- (1) Generalni sekretar odobrava učesniku u postupku uvid u ustavnosudski spis i nakon što je ustavnosudski postupak okončan, a predmet razvrstan pod oznakom "a/a.", ako učesnik pisanim podneskom obavijesti Ustavni sud da priprema zahtjev za zaštitu prava pred Evropskim sudom za ljudska prava i navede razloge zbog kojih uvid u spis smatra potrebnim.
- (2) Fizičkom licu koje nije bilo učesnik u postupku, generalni sekretar može odobriti uvid u ustavnosudski spis iz odredaba člana 107. ovog poslovnika nakon okončanja ustavnosudskog postupka, a predmet razvrstan pod oznakom "a/a.", ako to lice nedvosmisleno dokaže da za to ima opravdan stručni, naučni, istraživački ili slični interes, uz svojeručno potpisano jamstvo da lična imena, nazive pravnih lica i nazive mjesta i stranih država, sadržane u spisima predmeta po ustavnoj žalbi, neće objaviti.
- (3) Odobrenje, odnosno službena zabilješka o uskraćivanju odobrenja iz st. 1. i 2. ovog člana daje se u pisanom obliku i smatra se dijelom ustavnosudskog spisa.

5. Prijem stranaka i radno vrijeme prijema

Član 110.

Prijem stranaka i radno vrijeme njihovog prijema u Ustavnom sudu uređuje se posebnim aktom Ustavnog suda.

IX OSTALE ODREDBE

1. Stručno usavršavanje

Član 111.

- (1) Ustavni sud obezbjeđuje stručno usavršavanje sudija, postavljenih lica, drugih službenika i namještenika Ustavnog suda.
- (2) Sudije, postavljena lica i drugi službenici i namještenici Ustavnog suda prisustvuju savjetovanjima, seminarima, okruglim stolovima i sastancima, u zemlji i inostranstvu.

(3) Lica iz stava 1. ovog člana, predsjedniku Ustavnog suda podnose izvještaj o radu skupa kojem su prisustvovali.

2. Međunarodnopravna saradnja

Član 112.

(1) Ustavni sud učestvuje na stručnim konferencijama u cilju razmjene iskustava o ustavno-sudskoj praksi, kao i drugim oblicima saradnje između ustavnih sudova i drugih sudova koji obavljaju funkciju ustavnih sudova.

(2) Pored saradnje iz stava 1. ovog člana Ustavni sud sarađuje sa međunarodnim organizacijama, ustavnim sudovima evropskih i drugih država i s Evropskim sudom za ljudska prava u Strazburu.

(3) Ustavni sud priprema redovne izvještaje o ustavno-sudskoj praksi za Bilten - službenu publikaciju Komisije za demokratiju putem prava Savjeta Evrope (Venecijanska komisija).

Član 113.

Ustavni sud može organizovati savjetovanja, seminare, okrugle stolove i sastanke sa predstavnicima drugih ustavnih sudova o pitanjima od interesa za ostvarivanje ustavnosti i zakonitosti i zaštitu ljudskih prava i sloboda.

3. Utvrđivanje prijedloga budžeta Ustavnog suda

Član 114.

(1) Sredstva za rad Ustavnog suda obezbjeđuju se u budžetu Crne Gore.

(2) Obrazloženi prijedlog budžeta Ustavnog suda za fiskalnu godinu predlaže generalni sekretar.

(3) Prijedlog iz stava 2. ovog člana dostavlja se blagovremeno predsjedniku radi upućivanja na sjednicu Ustavnog suda.

(4) Usvojeni prijedlog budžeta Ustavnog suda predsjednik dostavlja Skupštini Crne Gore, radi donošenja.

4. Postupak izmjene i dopune Poslovnika

Član 115.

(1) Prijedlog za izmjenu i dopunu ovog poslovnika mogu podnijeti predsjednik, sudija ili stalno radno tijelo Ustavnog suda.

(2) Prijedlog iz stava 1. ovog člana, s obrazloženjem podnosi se u pisanom obliku, radi razmatranja na sjednici Ustavnog suda.

X PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 116.

Postupci u predmetima koji su započeti do dana stupanja na snagu ovog poslovnika nastavljaju se u skladu s ovim poslovníkom.

Član 117.

- (1) Predsjednik će sprovesti prvo ustanovljavanje vijeća u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog poslovníka
- (2) Izbor Redakcione komisije izvršiće se u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog poslovníka.
- (3) Odredba stava 2. ovog člana odnosi se i na druga stalna radna tijela Ustavnog suda, ako su ustanovljena.

Član 118.

Opšti akti koji su predviđeni ovim poslovníkom donijeće se u roku od šest (6) mjeseci od dana stupanja na snagu ovog poslovníka.

Član 119.

Danom stupanja na snagu ovog poslovníka prestaje da važi Poslovnik Ustavnog suda Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br. 33/09).

Član 120.

Ovaj poslovnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Su br. 1185/15-2a

Podgorica, 28. decembar 2015. godine

PREDSJEDNICA
Desanka Lopičić, s.r.